

El físic Lluís Torner deixa la direcció de l'institut ICFO d'investigació fotònica

La Generalitat obre una convocatòria internacional per trobar-li un successor

JOSEP CORBELLA
Barcelona

La Generalitat ha iniciat la recerca d'un nou director de l'Institut de Ciències Fotòniques (ICFO) després que el físic Lluís Torner, que ha liderat el centre des de la seva fundació el 2002, hagi comunicat la seva voluntat de deixar el càrrec.

Sota la direcció de Torner, l'ICFO s'ha convertit en un dels vaixells insígnia de la investigació a Catalunya i un dels instituts líders en fotònica a Europa. L'encara director justifica la seva decisió de deixar el càrrec perquè "l'ICFO ha aconseguit els objectius que ens havíem proposat i necessita un nou impuls per als pròxims deu anys; convé un relleu per evitar el risc de tenir un director que s'eternitzi en el càrrec".

L'objectiu fundacional de l'ICFO era convertir-se en un dels millors centres de fotònica del món. Per això, Torner va apostar per fitxar investigadors joves amb potencial "perquè no podríem competir amb les grans institucions com Harvard o el MIT per atreure científics consolidats"; i va prioritzar la investigació de frontera independentment de si tindria utilitat pràctica o no.

Com a conseqüència d'aquesta estratègia, l'ICFO té avui 25 grups de recerca amb 350 científics; tres edificis que sumen 16.000 metres quadrats a Castelldefels gràcies a les aportacions de les fundacions Cellex i Mir-Puig, i 11 empreses derivades sorgides de les seves investigacions de frontera.

De cara a la pròxima dècada, Torner considera que "estem en el moment adequat per fer un salt endavant i tenir a Catalunya programes de desenvolupament tecnològic amb un impacte econòmic significatiu".

Un primer exemple és el pro-

Lluís Torner a l'Institut de Ciències Fotòniques (ICFO), que ha dirigit des que es va fundar el 2002

Relleu a ISGlobal

■ L'Institut de Salut Global de Barcelona (ISGlobal) tindrà un nou director o directora després que Antoni Plasència, que ha estat al càrrec els últims nou anys, hagi demanat de ser rellevat. "És el moment d'un relleu generacional en el lideratge de l'organització", ha declarat Plasència, que té previst continuar vinculat al món de la investigació. Sota la direcció de Plasència, ISGlobal ha pas-

sat de gestionar un pressupost de 22 a 50 milions d'euros anuals i ha crescut fins a tenir 35 grups de recerca i 580 persones en plantilla, cosa que el converteix en un dels instituts d'investigació més grans de Catalunya. Per seleccionar la persona que dirigirà la institució, que s'hi podria incorporar el primer semestre del 2024, la Generalitat ha obert una convocatòria internacional.

grama europeu de comunicacions quàntiques, que està coordinat des de l'ICFO gràcies a les investigacions pioneres que l'institut ha impulsat en aquesta àrea. Els pròxims anys Torner anticipa que la fotònica aportarà solucions tecnològiques a reptes mediambientals, com ara el desenvolupament d'energies sostenibles i la captura de CO₂ de l'atmosfera.

La Generalitat ha publicat a la revista *Nature* la convocatòria internacional per a la plaça de director de l'ICFO, que a partir d'ara serà per a períodes de quatre anys prorrogables. Un comitè de selecció avaluarà els candidats, que han de presentar la seva visió estratègica per al des-

envolupament de l'institut. Com és habitual en els fitxatges de directius en institucions científiques d'elit, els noms dels candidats no es faran públics. S'espera que la persona seleccionada s'incorpori el primer semestre del 2024 després de ser formalment nomenada pel patronat de l'ICFO, del qual formen part la Generalitat, la Universitat Politècnica (UPC) i les fundacions Cellex i Mir-Puig.

Des dels inicis de l'ICFO, destaca Torner, "ha estat fonamental la implicació d'Ignacio Cirac", director de l'Institut Max Planck d'Òptica Quàntica a Garching (Alemanya). Cirac, pioner en computació quàntica, ara és president del Consell Científic Assessor de l'institut.

Lluís Torner té previst continuar a l'ICFO com a cap del grup de recerca de Fenòmens Òptics No Lineals, la direcció del qual ha compaginat amb la direcció de

"Convé un relleu per evitar el risc de tenir un director que s'eternitzi al càrrec", declara Torner

l'institut. A més, "estaré a disposició del nou director o directora per ajudar-lo, si considera convenient que l'ajudi".

Més enllà de l'ICFO, Torner està reconegut com a figura clau en el desenvolupament de la investigació a Catalunya els últims 25 anys. Va ser fundador i primer president de l'Associació Catalana d'Entitats de Recerca (ACER), va rebre el premi Nacional de Recerca, va ser reconegut amb el premi de Lideratge de la Societat Òptica d'Amèrica, amb el premi de Tutoria de la revista *Nature* i fins i tot va ser pregoner de les festes de la Mercè a Barcelona el 2012.

"Ajudaré en el que pugui i en el que se'm demani per ajudar la investigació a Catalunya", declara Torner, que ha tingut un paper important en l'anomenada Vall de la Quàntica de Catalunya, un projecte impulsat per la Generalitat i coordinat per l'ICFO. "El que no faré és entrar en política, perquè requereix unes habilitats que no tinc".●

La Gran Bretanya veta la raça del gos que s'assembla al del canari Piuet i el gat Silvestre

DOMINGO MARCHENA Barcelona

La raça american bully és relativament recent, tot i que als anys seixanta i setanta els recordarà un vell conegut: 'aspecte és molt semblant al bulldog culturista i pinxo que defensava el canari Piuet i les hi feia veure de tots colors al gat Silvestre als dibuixos animats de *Looney Tunes*.

La Gran Bretanya preveu

prohibir abans de final d'any la cria d'un altre culturista, l'american bully XL, després de diversos atacs mortals. Aquests exemplars (els més grans pesen 60 quilos) no són a la llista de gossos potencialment perillosos a Espanya. Sí que hi estan inclosos els akita inu, terrier de Staffordshire americà, bullmastiff, dòberman, dog argentí i de Bordeus, fila brasiler, mastí napolità, pitbull, presa canari, rottweiler i tosa inu. Però la llist-

ta inclou aquests gossos i "qualsevol dels encreuaments". I l'american bully procedeix d'exemplars que sí que hi estan inclosos, com ara l'american staffordshire i altres bull terriers. Álvaro Bulls, a Madrid, és un dels viviers més veterans de la raça, que va començar l'etapa fa 15 anys. El propietari, que no sap ni quants gossos ha venut ("centenars i centenars") assegura que "l'aspecte no s'ajusta amb el caràcter: peluixos amb cara de gladiador. Als clients els dic: si entren lladres a casa, el gos s'amagarà". El criador es dedica als més petits de la família, els pocket i micro, que no arriben a 30 quilos. Els seus cosins, els bully XL, pesen el doble. La inclusió en la categoria de perillosos també depèn

Un american bully

d'unes característiques que semblen el seu retrat robot.

Un perímetre toràctic d'almenys 60 centímetres i més de 20 quilos de pes, cap voluminós i robust, coll ample, musculós i curt... El millor heroi d'en Piuet, el pitjor malson del gat Silvestre, un gos de dibuixos animats de carn i ossos. Així són aquests animals. Què ha passat a la Gran Bretanya? La popularitat de la raça ha fomentat que "persones imprudents", diu Álvaro Bulls, "en facin encreuaments sense cap control, cosa que provoca que alguns exemplars tinguin un caràcter no desitjat". "El resultat? Deixaria vostè un tanc a les mans d'un borratxo? Jo, tampoc", explica un altre criador que demana l'anonimat.●

Oberts, i no sectaris

Jordi Juan
Director

Les societats lliures necessiten el bon periodisme: seriós, analític i reflexiu, i aquest només pot florir en llibertat". La frase no és nostra. És del Rei, pronunciada ahir en el marc de la gala que va commemorar el 142è aniversari de *La Vanguardia*. Com també va explicar el nostre editor, Javier Godó, comte de Godó, "ens està tocant viure moments de canvi radicals com a resultat dels avenços científics i tecnològics, que han modificat les nostres vides". En aquesta conjuntura tan complexa, els mitjans de comunicació seriosos i rigorosos són més necessaris que mai. Els ciutadans tenen accés a moltes maneres de comunicar-se i de rebre tota classe d'informació, però només les grans capçaleres poden garantir la confiança de provar d'assolir la veracitat.

No som perfectes. I som en l'època digital, que ens obliga a portar la informació de la forma més ràpida possible als nostres lectors. Però som honestos i fidels a una manera de fer periodisme, l'esperit de *La Vanguardia*, l'ànima del diari que, com va dir ahir Javier Godó "ha estat el nostre nord davant l'imparable tren del progrés". D'aquell diari més petit del 1881 amb una por-

tada plena d'anuncis hem passat a la doble edició actual en paper i web que fa que no hàgim tingut mai tants lectors disposats diàriament a consumir les nostres notícies.

La commemoració del nostre aniversari ens ha portat a premiar una sèrie de personalitats que s'han caracteritzat per la qualitat i el rigor en les seves diferents disciplines. Per això van ser distingits ahir Sol Daurella, Marc Puig, Ignacio Cirac, Bad Gyal, Lita Cabellut i Grant Dalton. I es va voler tenir un detall especial concedint un premi in memoriam a dos grans catalans per la seva llarga trajectòria de servei, Juan Antonio Samaranch i Josep Piqué.

Aquest és un país petit, per la qual cosa no val la pena fer-nos encara més insignificants i no posar en relleu la feina que han fet grans catalans com ells, al marge de si coincidim o no amb la seva ideologia. *La Vanguardia* sempre s'ha caracteritzat per ser un diari obert i plural i és una pena que encara hi hagi qui es deixi portar per sectarismes.

ELS SEMÀFORS

Lluís Torner

Físic i director de l'ICFO

Torner ha decidit deixar la direcció de l'Institut de Ciències Fotòniques, després d'haver-lo convertit en un vaixell insígnia de la investigació a Catalunya i un centre de referència internacional. / P. 25

Blanca Pons-Sorolla

Comissària d'art

El Meadows Museum de Dallas s'afegeix a l'any Sorolla amb una mostra comissariada per la seva besneta que treu a la llum obres escassament vistes de les col·leccions privades dels EUA. / P. 41

Adolfo Vilafranca

Pres. Consell Insular de Menorca

La Menorca talaiòtica ja és patrimoni de la humanitat gràcies a una candidatura impulsada durant més d'una dècada pel Consell Insular, que ara presideix Adolfo Vilafranca. / P. 43

Maria Zabolotskaia

Representant russa al TIJ

Rússia ha acusat el Govern d'Ucraïna de "russofòbia" i "neonazisme" com a resposta a la demanda per genocidi presentada per Kiïv davant el Tribunal Internacional de Justícia. / P. 6

LA IMATGE

JALAL MORCHIDI / EFE

Futur. Els menors de zones afectades pel terratrèmol al Marroc tornen a l'escola. A Asni, l'exèrcit ha aixecat una escola preparada amb tendes de campanya perquè els alumnes puguin continuar els seus estudis

PEL FORAT DEL PANY

Reviure el passat

Canet de Mar va celebrar aquest cap de setmana passat la Fira Modernista que posa en relleu el llegat arquitectònic d'aquesta població del Maresme, com la casa museu de l'arquitecte Lluís Domènech i Montaner. La fira es va omplir de parades de venda d'artesanía i els locals van adaptar els seus aparadors amb elements que recorden l'època del modernisme de finals del segle XIX i principis del XX. A més, molts veïns de la població es van vestir amb robes d'aquella època i van passejar pels car-

rers. Un dels veïns de Canet de Mar és Miquel Àngel Pasqual, membre fundador de La Trinca juntament amb Josep Maria Mainat i Toni Cruz. Pasqual va participar activament en les activitats de la Fira Modernista i se'l va veure passejar vestit de clergue acompanyat d'unes dames i d'un cotxet que portava una bebè. Pasqual va ser reconegut pels visitants, però no gaires sabien que quan era petit es va plantejar dedicar-se al sacerdoci fins que, amb 19 anys, va canviar radicalment d'orientació per dedicar-se a l'espectacle d'humor.●

PENSEM QUE...

La llista d'Espanya

El conflicte entre les futbolistes internacionals de la selecció espanyola i la Comissió Gestora de la Federació, ara ja sense l'expressident Luis Rubiales, continua sense resoldre's i ahir va viure un episodi que allunya una possible solució. La llista de convocades de la nova seleccionadora, Montse Tomé, per als dos pròxims partits oficials d'Espanya contra Suècia i Suïssa inclou 20 de les jugadores que van firmar un comunicat en el qual es negaven a tornar a *la roja* fins que es

compleixin cinc punts, un d'ells, ja resolt, el de la dimissió de Rubiales. La convocatòria bloqueja la negociació i obliga les signants a acudir en contra de la seva voluntat a la crida de Tomé tret que vulguin exposar-se a sancions que les inhabilitarien durant anys. A falta de saber quantes jugadores es presentaran avui a Las Rozas i assumint que les seves demandes poden ser difícils de complir en tan poc temps, no sembla la millor solució confeccionar una llista que obliga més que convida.●

ÍNDEX

INTERNACIONAL	3
POLÍTICA	11
OPINIÓ	16
SOCIETAT	20
NECROLÒGIQUES	28
VIURE	29
CULTURA	39
ESPORTS	46
ECONOMIA	51